

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

G-dinu Ivanu Brajoviću

	CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE
VREMENJE: <u>20. 07. 2020.</u> GOD.	
KLASIFIKACIONI BROJ: <u>00-61-2/20-122</u>	
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

POSLANIČKI KLUB

81000 Podgorica
Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 10

tel: 020/ 242 161

faks: 020/ 247 572

e-mail: klub.dps@skupstina.me

Broj: _____

Datum, _____

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru kulture, Aleksandru Bogdanoviću, postavljam sljedeće

POSLANIČKO PITANJE:

Postovani Ministre,

Koliko se pažnje posvećuje očuvanju spomenika antifašizmu i kakvi su planovi za njihovu buduću afirmaciju?

Obrazloženje pitanja daću na sjednici Skupštine.

POSLANICA

Nela Savković-Vukčević

(Handwritten signature of Nela Savković-Vukčević)

Crna Gora
Ministarstvo kulture

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	23.07. 2020. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/20-122/2
VEZA:	
EPA:	
SKRAGENICA:	PRILOG:

Br. 01-076/20-1825

Adresa: Njegoševa bb,
81250 Cetinje, Crna Gora
tel: +382 41 232 571
fax: +382 41 232 572
www.mku.gov.me

23. jul 2020.

SKUPŠTINA CRNE GORE
Gospodin Aleksandar Jovićević, generalni sekretar

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje poslanice Nele Savković-Vukčević

U skladu sa čl. 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, poslanica Nela Savković-Vukčević, postavila je ministru kulture, Aleksandru Bogdanoviću sljedeće:

Poslaničko pitanje

"Koliko se pažnje posvećuje očuvanju spomenika antifašizmu i kakvi su planovi za njihovu buduću afirmaciju?"

U skladu sa čl. 190 i 191 Poslovnika Skupštine Crne Gore Ministarstvo kulture na postavljeno poslaničko pitanje daje sljedeći:

O d g o v o r

Spomen-obilježjima se na poseban način izražava odnos društva prema prošlosti i temeljnim vrijednostima na kojima je sazdan kulturni identitet. Bez obzira na to da li je spomen-obilježje nastalo kao izraz pamćenja nekog istorijskog trenutka, djelovanja određene istaknute ličnosti, velikih stradanja naroda ili zajednice, činjenica je da su nastali kao potreba zajednice i pojedinaca da pamte i čuvaju naslijedene vrijednosti kao dio sopstvenog identiteta. Tokom istorije način obilježavanja se mijenjao, da bi u XX vijeku spomen-obilježja postala uobičajen, a kasnije i institucionalizovan način skretanja pažnje na neprolazne civilizacijske vrijednosti koje se slave u određenom kulturnom kontekstu.

U Crnoj Gori se zbog potrebe podizanja, održavanja i zaštite spomen-obilježja, prvi propis donosi 1964. godine (Zakon o grobljima, grobovima i drugim spomen-obilježjima jugoslovenskih boraca „Sl. list SRCG“ 08/64, 27/66 i 14/78), kada je normativno uređeno podizanje spomen-obilježja znamenitim ličnostima. Iz potrebe bolje uređenosti podizanja spomen-obilježja i potrebe društva da na adekvatan način obilježi značajne događaje i istorijske ličnosti, pored pomenutog Zakona, donosi se Zakon o spomenicima i spomen-obilježjima, istorijskim događajima i ličnostima, 1971. godine („Sl. list SRCG“ 26/71 i 06/88).

Shodno aktuelnom Zakonu o spomen-obilježjima ("Sl. list Crne Gore", br. 040/08, 040/11 i 002/17), spomen-obilježe izgledom, sadržajem, oznakama ili natpisom doprinosi trajnom očuvanju vrijednosti koje se sastoje u obilježavanju značajnih događaja, čuvanju uspomena na istaknute ličnosti, njegovanju ljudskih idea i kulturno-istorijske tradicije i odavanju počasti borcima za slobodu, civilnim žrtvama rata i masovnim stradanjima ljudi. Podizanje, zaštita i održavanje spomen-obilježja je djelatnost od javnog interesa, što govori o značaju spomen-obilježja za sve crnogorske građane.

U tom smislu, zaštita i očuvanje spomen-obilježja je kompleksna i kontinuirana obaveza brojnih subjekata i sprovodi se, pored ostalog i zbog očuvanja značaja spomen-obilježja, ne samo za oblast kulture, već i za oblast obrazovanja i nauke. U kontekstu fenomenologije spomen-obilježja, Vlada Crne Gore i Ministarstvo kulture, kao posebno važan segment, tretira i očuvanje i zaštitu onih spomen-obilježja koja čuvaju memoriju na antifašističke ideje u Crnoj Gori.

Koji je stepen posvećenosti ovoj oblasti, govori aktivnost Ministarstva kulture kroz primjenu odredbi Zakona o spomen-obilježjima, a u odnosu na proceduru podizanja, zaštite, održavanja, očuvanja vrijednosti ovog dijela našeg nasljeđa, vođenja javnih evidencija, kao i finansiranja projekata koji se preduzimaju kao mjera za unaprjeđenje njihovog stanja, a radi adekvatne valorizacije, afirmacije i prenošenja poruke, ideje, memorije o antifašizmu, slobodi i miru, budućim generacijama u Crnoj Gori.

U tom smislu, već smo ukazali na dobar primjer sanacije spomen-obilježja na Grahovu i Barutani, i podsjećamo da su Vlada Crne Gore i Ministarstvo kulture u periodu od 2012. do 2019. godine, pored ostalog, podržali preko 70 projekata i obezbijedili sredstva u iznosu od oko 500.000,00 eura za oblast zaštite i afirmacije spomen-obilježja u Crnoj Gori. Takođe ističem, da je kroz Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2020. godinu predviđena realizacija tri projekta sanacije spomen-obilježja posvećenih antifašizmu, uz finansijsku podršku od 53.000,00 eura.

Sve ovo ukazuje na odnos Države i Vlade Crne Gore prema ovoj ovoj vrsti kulturne baštine, koja ima posebnu ulogu u crnogorskom društvu. Njena afirmacija nije samo kroz konzervatorski pristup, već i kroz brojna strateška dokumenta u kojima je ova vrsta kulturnih dobara prepoznata kao faktor valorizacije i prezentacije najuzvišenijih vrijednosti crnogorskog društva. Iz tog razloga svaki pokušaj skrnavljenja prije svega ove vrste kulturnih dobara Ministarstvo kulture je oštro osudilo i poslalo snažnu poruku da je to atak na identitet.

Na kraju ću zaključiti da će Vlada Crne Gore i Ministarstvo kulture nastaviti afirmaciju ove vrste kulturnih dobara i još jednom ponoviti da čuvajući spomenike herojske prošlosti čuvamo i afirmišemo neprolazne vrijednosti našeg kulturnog identiteta.

Aleksandar BOGDANOVIC
MINISTAR

